

Logboek boomvalken 2015.

Locatie 1. Mast

Tijdinvestering 53 uur

Broedresultaat: 0

07-05-2015 20.40-21.20 windstil, wisselend bewolkt.

Voor het eerst dit jaar een serieuze poging gedaan om te zien of er boomvalken bij de masten te zien zijn. Ze zijn al wel in het land, een paar meldingen op Voorne-Putten. Zelf zag ik er 7 jagen op Kampina op 4-5-2015.

In mast 3, lage traverse, Spuizijde broedt een kraai.

Aan gekomen bij mast 2 zie ik er 2 zitten.

Er worden geen geluiden gemaakt.

Als ik even afgeleid ben, is de valk die ik vanaf het pad zie zitten, verdwenen. Ik speur de horizons af maar ben hem kwijt. Na een paar minuten nadert over het veld een grote gierzwaluw, die een kleine boomvalk blijkt te zijn. Hij scheert horizontaal over de jonge tarwe, doet van onder af een uitval naar een zangvogel, mist en vliegt dan met enorme snelheid laag over het maaiveld verder richting Garsdijk en later Spuibos. Ik volg hem door de kijker, zie hem een insect grijpen en in volle vaart doorjakkeren. Wat een snelheid!

21.15 raak ik hem uit het zicht als hij de Rachelseweg oversteekt.

Geen slecht begin van het boomvalkjaar.

08-05-2015 08.45-10.00 windstil, bewolkt

In geen van de masten zie ik er een. Ik zie gele kwikken en een kleine karekiet die dichtbij komt. In mast 3 zitten twee kraaien beneden in de mast. Het lijken me geen heel jonge beesten, dus de ouders. Dan hebben die misschien jongen in het nest? Ik kon het niet zien.

Dan hoor ik kort kiewkiewkiew bij mast 2 en zie ik 2 boomvalken om de mast heen donderjagen. Een ervan strijkt neer in de onderste traverse, Spuizijde, uiterste punt. Ik zie wel sprietjes. Oud nest? Na een korte zit gaat er een op de wieken om pijlsnel naar een bosje te vliegen nabij Celica. De andere volgt na een minuut of 5 en zet een razendsnelle horizontale jachtvlucht in om boven De Kreek uit mijn blikveld te geraken. Genieten weer, wat een vaart!

Net als gisteren vond ik een van de twee nu ook klein. Had wat slordig verenpak op de borst links en langwerpige bruinige nekvlekken.

10-05-2015 20.00-21.45 windstil, half bewolkt.

Bij aankomst zit het vrouwtje op de allerhoogste balk van de hoogste traverse van mast 2. Zij zit en poetst haar verenpak. Om 20.45 hoor ik het mannetje roepend aankomen vanaf hekelingen. Hij landt vlak bij het vrouwtje, zegt even 'piet piet' en gaat dan zitten, plukt wat aan zijn veren. Om 21.00 vliegt hij op en landt op de rug van het vrouwtje. Een copulatie volgt, die bijna 20 seconden duurt, in de gebruikelijke pose. Alleen het vrouwtje maakt geluid (wiewiewie). Het mannetje gaat bovenin het huisje zitten in gestrekte houding (hoogpotig). Vliegt na een tijdje op en daalt in oud nest lage traverse spuizijde (net als 8-5-2015) zegt piet piet piet, maar vrouwtje geef geen sjoege.

Een slechtvalk zit al die tijd in het huisje van mast 3. Maar de boomvalken schenken geen aandacht aan hem.

In de schemering duikt man op mij af in steile glijvlucht, scheert laag over het nog lage graan, grijpt naar iets en schiet de Hekelingseweg over. Bij de bebouwing verlies ik hem uit het oog.

Mannetje leek twee witte vlekjes op de vleugels te hebben, in zit. In de gaten houden of dit een individueel herkenningsteken kan zijn.

17-05-2015 10.00- 11.30 zuidwestenwind half bewolkt

De afgelopen dagen is het wat minder weer geweest. Weinig zon en een straffe, kille wind. De valken bij diverse gelegenheden niet gezien.

Vanmorgen bij aankomst zat er een op de hoogste traverse van mast 2. Geen geluid, de ander niet te zien. Dan op 10.10 nadert het mannetje met kikiki vanuit Hekelingen. Ik houd rekening met een prooioverdracht, maar dat gebeurt niet. Ze vliegen een kort rondje rond de mast en gaan er dan allebei in zitten. Ineens zie ik er nog maar een en deze gaat op een nest zitten, lage traverse Spuizijde. Gaat daar een tijdje staan, draait wat in het nest heen en weer, eet er iets. Ook nu geen geluid, behalve af en toe piet piet. Ik leid hieruit af dat het het mannetje is. Een buizerd strijkt neer in het huisje van de mast en wordt meteen fel aangevallen. Dan schroeft het mannetje op, en zeilt in een halfsteile streep af richting Hekelingen/ Waterland.

Wat opvalt is geen lahngeluid en niets wat op balts lijkt. Vergeleken met voorgaande jaren zou het vroeg zijn om nu al op het nest te zitten. Ik denk eerder dat dit nest een speel/ baltsnest is. Maar je weet het natuurlijk nooit.

03-06-2015 16.15-18.00 oostenwind wisselend bewolkt. Na weken zeker dagelijks op zoek te zijn geweest naar boomvalken, zie of hoor ik er geen een. Het is moeilijk om volhardend te blijven. Het weer werkte ook niet mee met veel wind, fris, buiige regen. Op waarneming.nl in onze regio ook bitterweinig meldingen. Waar zouden ze uithangen in de weken voordat ze gaan nestelen? Gisterochtend te arren moede maar in het park Waterland gaan speuren. Ik zag er even een schicht in een bomenrij duiken, maar ondanks speuren in bomenrijen: niets.

Vandaag na een dag hard klussen en tuinieren (bouwlieden zijn bezig om onze keuken te hervormen) stapte ik vanmiddag op de fiets. Het weer was voor het eerst in weken weer eens lekker, met een zonnetje en iets minder wind. Wat zou het fijn zijn om te worden beloond met een boomvalk. Bij de masten aangekomen zie ik in mast 3 onderste traverse Spuizijde een prachtig stevig kraaiennest. Maar geen valken. Mast 2 van diverse kanten beloerd, ook via onderzijde het nest waar ze 17 mei even op zaten. Helaas ook hier niets te zien of te horen, behalve intensief langsrarend verkeer op de Garsdijk.

Net als ik na een uur mijn fototoestel in mijn fietstas prop om richting park Waterland te fietsen, lijkt er tussen twee auto's door een zacht en kort kikiki te horen. Ik draai mij om, doe mijn fiets weer op slot en eureka! Daar vliegt het mannetje om de mast met een prooi. Nu wachten op een prooioverdracht, waarbij ik het potentiële nest secuur in de gaten hou. Maar die volgt niet, want de man eet de prooi zelf op, stijgt op en landt op de rug van het vrouwtje dat verstop zat achter een van de vele hoekjes. Een copulatie van zo'n 20 seconden volgt. Daarna stijgt mannetje op en duikt naar beneden om op een rug van het aardappelveld te landen, waar hij enige tijd gaat zitten. Vrouw poetst zich en landt na een minuut of tien ook op het veld. Kort daarvoor was mannetje opgestegen, had een insect gepakt en was verdwenen. Vrouwtje stijgt weer op richting mast. Man nadert na een minuut of 20 met prooi. Ook nu geen prooioverdracht in de lucht. Man landt met prooi in mast vlakbij vrouw, maar wat er gebeurt speelt zich buiten het zicht af.

Even later verdwijnt man richting aardappelveld en vrouw volgt, waarna de twee knus op een rug zitten. Ver weg, maar vrouwtje lijkt hem uit te dagen met horizontale zit. Draait zich om en zit met haar gezicht richting man en met rug naar mij. Gaat daarna horizontaal in het droge stof zitten. Ik wacht ruim 10 minuten op een eventuele copulatie, waarna het avondeten roept.

Wat opviel deze sessie:

vrouw kennelijk nog niet op het nest (wat overeenkomt met verleden jaar, toen ook pas rond half juni eileg); de vogels amper vocaal; maar ze zijn er nog. In mijn nopjes huiswaarts gefietst.

04-06-2015 06.00-08.30 wind oost 3 helder

Aangestoken door het succes van gisteren ben ik vroeg uit de veren. Ik kom aan bij de masten, nevel siert de verten en de zon is bezig om achter mij op te komen en kleurt Hekelingen oranje. Het is stil bij de mast en ik zie geen valken. Dan hoor ik een zacht wiewiewie en zie ver weg tussen de aardappels een boomvalk zitten. Na een tijdje verschijnt het mannetje uit de mast, zonder prooi en

landt op het vrouwtje, waarna een copulatie volgt in het veld. Zo'n 45 minuten later nog een, in de mast. Het valt op dat het koppel ook nu uitzonderlijk stil is. Bedelroep vrouw klonk alleen even bij aankomst. Een buizerd wordt door het mannetje verjaagd, maar hij beperkt zicht tot 2 uitvallen. Een bepaald milde aanpak (nog).

04-06-2015 20.00-22.00 wind oost 4, helder

Op de valreep na het klussen in huis toch nog even gaan kijken. Ik zie bij aankomst het vrouwtje zitten op een plateau aan de buitenzijde van het lage huisje. Ze zit wat om zich heen te kijken en te dutten. Af en toe zie ik het vlies over haar linker oog naar boven slaan. Een buizerd nadert, jagend laag boven het veld, bidt af en toe. Vrouwtje laat hem ongemoeid. Zij zit met haar rug naar mij toe en ik kan haar goed bestuderen in de hoop om individuele kenmerken te vinden. Het valt mij op dat haar linker nekvlek witter is dan de rechter die licht oranje is. De linker nekvlek in laag en breed, gescheiden door een klein stukje zwart. De rechter is iets hoger en loopt boven uit in een puntje. Haar onderstaart en broekveren zijn nauwelijks oranje, meer vaalbruin, zeker niet roestrood. Vrouwtje zit de hele rest van mijn sessie waar zij zit. Zij maakt geen enkel geluid.

Om 21.20 hoor ik kikikiki en is opeens het mannetje genaderd (ook hij maakte pas geluid toen hij al bijna bij de mast was). Vliegt met een scherpe draai richting punt van de hoogste traverse Spuizijde, maar bedenkt zich en maakt een tweede draai en landt op de lage traverse Spuizijde, waar 'het' nest zit. Daar gaat hij hoogpotig zitten. Helaas ontnemen balkjes mij van alle hoeken af het zicht op zijn bovenlichaam. Hij begint de prooi te plukken en eet de kop en nek leeg, wat ik zie aan de slokdarm die hij eruit trekt. Nu zal hij de prooi vast gaan aanbieden denk ik. Maar helaas. Hij eet verder, maakt geen geluid en ook vrouw geeft geen sjoege. Hij gaat nadat de prooi kennelijk op is (ik kan natuurlijk niet zien of er een restje over is) een beetje hoogpotig heen en weer stappen door het nest. Maar na een seconde of dertig gaat hij gewoon stilstaan. Dan zie ik dat hij even horizontaal gaat zitten en met het onderlichaam trillende bewegingen maakt. Dan weer een half uur stil zitten. Dan zie ik het mannetje zijn vleugel en staart even strekken en weer stilstaan. Rond 21.45 begint het vrouwtje zich uitvoerig te poetsen en zie ik ook haar een soort trilbeweging maken me de kont. Zal nu een copulatie volgen. Stipt om 22.00 uur gaat het mannetje op de wieken, maar in plaats van naar het vrouwtje te vliegen, verdwijnt hij in de diepe avondschemering richting Hekelingen in een lage jachtvlucht.

Tijdens mijn plaspauze om 20.45 verschenen twee argeloze patrijzen, die ik goed heb kunnen fotograferen, omdat ze mij, toen ik weer op mijn kruk zat, tot op minder dan 10 meter naderden. Op alle fronten was dit een geslaagde sessie, waarbij de boomvalken weer eens hebben laten zien dat er geen peil op te trekken is.

07-06-2015 07.00- 11.30 wind west, 4 zonnig, maar wind is fris.

Bij aankomst zit vrouw op de hoogste traverse van mast 2. Na een tijdje blijkt dat ook het mannetje in de mast zit. Er wordt niet geroepen. Dan vliegt het mannetje op, zo rond 08.00 en verdwijnt. Ik denk om te jagen, maar hoor na een kwartier geagiteerd kikikiki en bij goed speuren zie ik dat het van mast 3 vandaan komt, waar man en even later ook vrouw samen de buizerd aanvallen die in het kraaienbosje zijn nest heeft. Vrouw vliegt terug naar mast 2 en man verdwijnt. Om 8.45 hoor ik van achter mij het mannetje roepend aankomen met een prooi. Het is een flinke pluk wit en ik vraag me af wat voor prooi het is. Als het vrouwtje hem al tegemoet vliegt (bedelroepend), zie ik dat de man de prooi van zijn poten naar zijn snavel manoeuvreert, er nog een rondje mee vliegt, waarna prooioverdracht. Vrouw strijkt neer in het aardappelveld om te gaan eten, man gaat in mast 2 zitten. Omstreeks om 09.15 gaat vrouw ook in de mast zitten en blijkt er tot 11.30 niets meer te gaan gebeuren (op enig moment wat gefladder in elkaars nabijheid, maar niet goed te zien of het een copulatie was); de twee zitten urenlang naast elkaar te niksen. Pas rond 11.20 worden de twee wat beweeglijker. Vrouw laat zich vallen uit de mast en verdwijnt in het aardappelveld, man verplaatst zich een stukje in de mast en verdwijnt uit mijn zicht. Het nest is door geen van de vogels bezocht.

Uitgezonderd rond de prooioverdracht en kort bedelroepen tijdens de urenlange zit is er niet geroepen. Thuis blijkt uit de foto's dat de prooi een blauwe grasparkiet was.

10-06-2015 6.40-10.30 wind NO 5, wisselend bewolkt, fris

Bij aankomst zit er een valk in het aardappelveld, steeds op het karrenspoor. Ik ga ervan uit dat het de vrouw is, want dat is steeds zo geweest, maar te ver om goed te kunnen zien. Na 10 minuten vliegt hij op, mijn kant op richting bebouwing en meen ik er het mannetje in te herkennen, dat bij dit stel duidelijk contrastrijker getekend en zeer slank is. Waar de andere valk zit, is een raadsel.

Na een uur, om 7.40 komt de man terug met een prooi. Vrouw komt uit de mast tevoorschijn (die ik al grondig had afgetuurd door mijn telescoop). Overdracht in de lucht. Vrouw strijkt neer in het veld en man zit in mast.

8.00 de prooi is kennelijk op, want vrouw vliegt naar een schuine balk onder de onderste traverse en maakt de snavel schoon door deze langs de balk te schuren. Vliegt na enkele minuten op en verdwijnt naar het plateau aan de buitenzijde, Spuizijde, uit het zicht. Even zie ik haar vleugelpunten uitsteken maar dan is ze weg. Het mannetje zit ook nog ergens in de mast, maar voor mij onzichtbaar.

Na een tijdje fiets ik om. Op het betonnen pad zie ik nestmateriaal bij het plateau boven de L-balk uitsteken; er zal daar toch geen nest zitten (tegen het 'huisje' aan, dus niet aan het einde van de traverse)? Ik kan er slecht in kijken. Rijd door naar waar het tarwe overgaat in maïs en loop over een karrenspoor het veld in. Van daaruit richt ik de scoop en zie inderdaad een flinke bos nestmateriaal (maar geen valk, maar als zij gedrukt is, kan dat best. Ik kijk nu immers over een afstand van ruim 500 meter. Zou ze daar zitten? Zouden er al een of meer eieren zijn (ze zaten 7-6-2015 nog 2 uur samen in de mast, dus van permanent broeden was toen nog geen sprake). Helaas nog geen goede kijkhoek kunnen vinden en met al die gewassen wordt dat een lastige zaak.

Om 10.00 zie ik ineens het mannetje fladderen en die gaat op de hoogste traverse zitten om zich heen kijken. Dan vliegt hij op een laat zich met gestrekte vleugels zwevend naar boven transporteren, door de wind. Als hij een meter of vijf boven de mast is, duikt hij in een flauwe duik richting Spui, waarbij ik hem volg door de scoop. Dan daalt hij snel tot evenwijdig aan het veld en schiet over de weg achter het huis aan de Schuddebeursdijk en komt er achter weer vandaan in een wolk van alarmerende zwaluwen. Hij heeft gemist, draait een ontspannen rondje naar boven en maakt dan enorme vaart in de richting van het kraaienbosje, waar hij op een buizerd afstuift die hij 3 keer steil aanvalt. Dan vliegt hij verder en verlies ik hem uit het oog. De dikke 400 meter tussen huis en buizerd werden in enkele seconden overbrugd. Wat een gigantische snelheid werd op zo korte afstand ontwikkeld.

15-06-2015 05.30-07.30 bewolkt, wind 3 oost.

Bij aankomst is er net een prooioverdracht. Vrouw verdwijnt met prooi naar nest (zit nu permanent op het nest). Man ging zitten op bovenste traverse, keek alert alle kanten op. Begon na minuut of 10 te roepen wiwiwiwi. Vliegt dan op en zeilt in een grote boog naar aardige hoogte, zweeft wat, staat zelfs even haast stil en dan weer in een vloeiende streep naar de mast. Zit even in hoogste traverse en laat zich roepend zaken tot op een balk een meter naast het nest. Even later gaat hij op de buitenbalk van het huisje zitten en daarna dut hij wat, plukt wat aan zijn borstveren, is stil. Vrouw bewegingloos op het nest. Verschikt zich even om ongeveer 07.00 uur. Haar staart en vleugelpunten steken net boven een balk uit, alsof ze in een haakse knik naar boven liggen.

Ik ben middenin het aardappelveld gaan zitten en kan daarvandaan redelijk zien hoe het vrouwtje op het nest zit.

29-6-2015 20.30-22.30 zonnig, wind 3 oost.

De afgelopen weken nog één keer een paar uur geweest om getuige te zijn van twee valken die hun best deden om waar te maken wat zij altijd doen in de broedtijd: weinig. Man aanwezig turend, soms jagend, vrouw op nest.

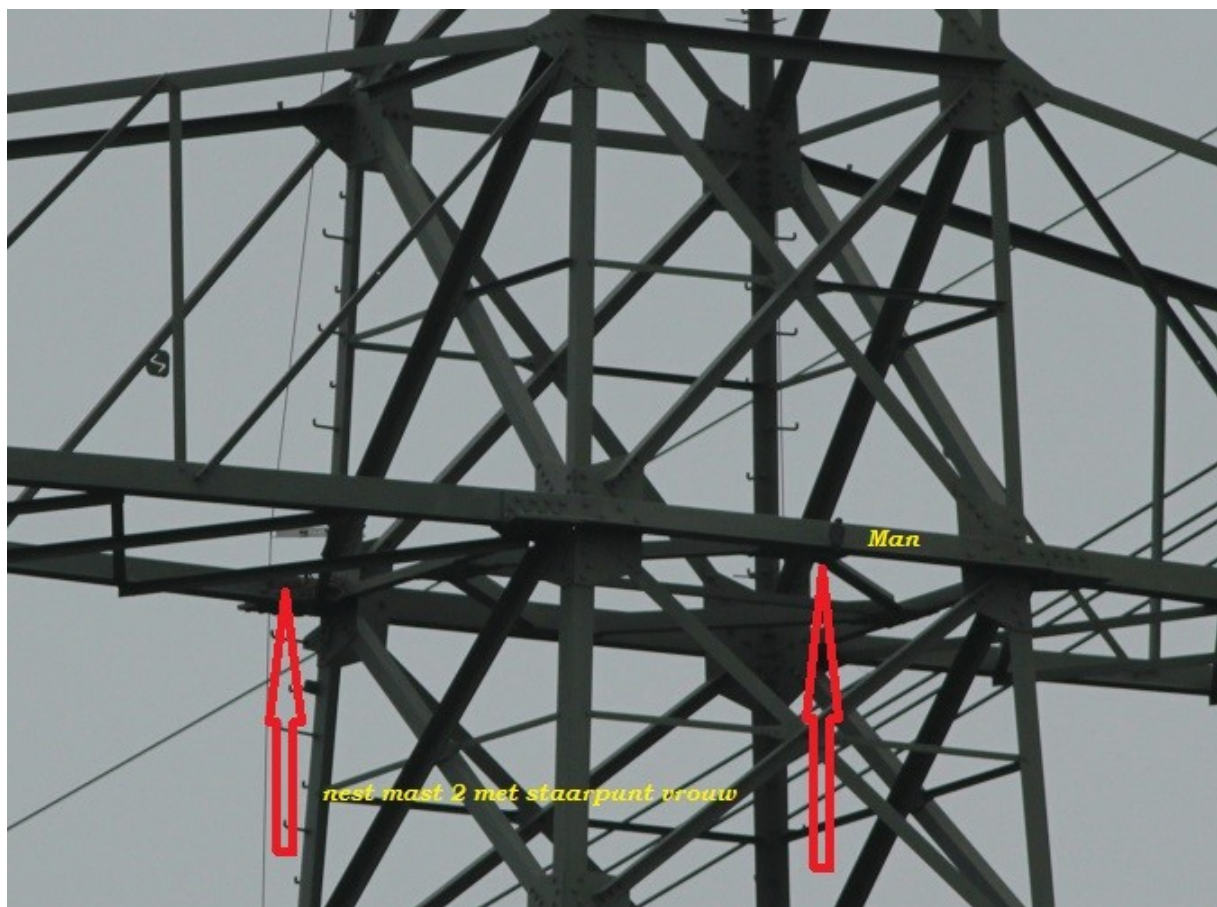
Vanavond voor het eerst weer even tijd na de verbouwing in huis. Het meeste hebben we laten doen, maar dan blijft er toch nog een hoop om af te werken, etc.

Hoe dan ook, bij aankomst in het aardappelveld zie ik de vleugelpunten van vrouw uit het nest steken. Om 21.00 verschijnt man met prooi en landt op hoogste traverse, roepend. Nog geen 10 tellen later vliegt vrouw vanuit nest naar hem toe, neemt op de balk de prooi van hem over en vliegt naar de andere kant van de mast, hoogste traverse.

Zij begint de prooi op te eten. Na vijf minuten poept en poetst zij. Vliegt dan in een streep richting rotonde onder luid geroep alsof zij na het eten de vleugels even strekt na de lange zit op het nest. Na vijf minuten komt zij terug, draait een rondje om de mast en gaat op het nest zitten.

Ik verwacht dat mannetje weer op jacht zal zijn en loop terug naar mijn telescoop. Op dat moment vlieten man en vrouw luid roepend uit de mast. Vrouw draait rondje om mast en gaat op nest zitten. Man vliegt een stukje met mij op, evenwijdig met de bovenkant van de mast. Schroeft dan ontspannen richting Schuddebeursdijk naar steeds grotere hoogte. Gierzwaluwen escorteren hem (kennelijk wetende dat het veiliger is om vlak naast hem te vliegen dan op grote afstand waar zij door een snel vliegende boomvalk zouden kunnen worden verrast).

Na ongeveer tien minuten vliegt man terug naar het huisje van de mast en begint zich daar uitgebreid te poetsen. Om 22.30 uur vliegt man naar oud nest onderste traverse uiteinde en begint daar langdurig plukbewegingen te maken, alsof hij daar een eerder gevangen prooi van fors formaat eet. Is immers ruim drie kwartier aan het plukken en eten.

1-7-2015

07.00-09.30

windstil en het zal weer heet worden (we zitten in een hittegolf)

Omdat het zo heet is, durf ik het niet aan om via Spuizijde het veld in te gaan. Mijn hart gaat waarschijnlijk protesteren. Ik zit aan het traliehek aan de Garsdijk en zie geen actie. Man waarschijnlijk op jacht en vrouw op het nest, van hieraf niet te zien. Er gebeurt weinig, ook elders in de velden niet. De komkommertijd is kennelijk aangebroken, hoewel ik nog wel kleine karekieten en jonge mezen hoor kwetteren in riet, respectievelijk knotwilg.

Dan ineens geroep en ik zie vrouw met gierzwaluw in de poten vliegen in de richting van mast 1. Ze gaat zitten op een plateau middenin de kern van de laagste traversen en begint te peuzelen. Ik rijd om om te proberen te filmen, wat lukt. Ze zit ruim 10 minuten tot een kwartier te plukken en te eten. Ik zie dat ze soms lange slierten uit haar prooi trekt en doorslikt. Met haar beide poten drukt ze de prooi stevig naar beneden. Af en toe fladdert ze wat, om haar evenwicht te houden tijdens het aan de prooi sjarren. Ze loop op het plateautje een paar stukken, pikt iets op en gaat verder met eten. Dan waggelt ze naar een andere balk, tussen de stappen door haar snavel afstrijkend aan de zijkant van de balken. Ze buigt hierbij helemaal voorover, waarbij staart en vleugels naar boven steken. Alsof ze ook de wangen afstrijkt. Met rechts krabt ze aan haar kop en dan met links, terwijl zij met haar snavel wat aan de poot plukt. Ook schudt zij zich de veren. Na een dikke minuut fladdert zij terug naar de balk van het plateau, schudt zich nog een keer en vliegt in een boog naar boven en terug naar de nestmast.

De afgelopen twee keer heb ik gezien dat vrouw na het eten even een stukje vliegt, of de prooi in de andere mast opeet, alsof zij het eetmoment aangrijpt om even de vleugels te strekken.

6-7-2015 19.30-22.30 Windstil, half bewolkt na een warme zomerdag

Als ik ter plaatse kom, zie ik de vleugelpunten van vrouw uit het nest steken. Man niet te zien. Ik speur geconcentreerd alle einders af, totdat ik om 21.00 ineens de roep van de man hoor, die kennelijk toch in de mast zat (of er ongemerkt in is neergestreken). Na nog een zacht kjie-kjie roepje gaat hij op de vleugels en cirkelt boven de mast en tussen mast en woonwijk, waar groepen gierzwaluwen alarmerend om hem heen zwermen. Draaiend en schroevend verdwijnt hij richting Hekelingen, zonder daadwerkelijk een stootvlucht in te zetten.

Pas om 21.30 hoor ik iets van valk-achtig geroep achter mij en komt een valk met volle krop vanaf het pontje richting mast twee gevlogen. Gelet op het formaat denk ik dat het een vrouwtje is, maar niet het mijne, want die zit volgens mij nog op het nest. De valk vliegt met iets wat een prooi lijkt in de klauwen in rechte lijn door richting polder Biert. Hoe langer ik er over nadenk, was het wellicht een klein mannetje slechtvalk, want ook het eraan voorafgaande roepje leek meer op dat van een slechtvalk. Die moet dan uit de hoge mast bij het pontje gekomen zijn? Om 22.00 verschijnt man, roepend kikiki komend vanaf Hekelingen, strijkt neer in topje van mast, maar zonder prooi. Vrouwtje verschijnt niet. Intussen schemert het en om 22.10 gaat hij op de wieken en gaat weer cirkelen, nu dus diep in de schemering, wordt wederom door groepen gierzwaluwen lastig gevallen en verdwijnt in een strakke glijvlucht richting park Waterland. Ik wacht tot 22.30 maar hij komt niet meer terug, waarna ik aftaai: morgen weer werken, dus...

10-07-2015 8.00- 9.45 zonnig, windstil.

ik zit rond 8.00 naast de mast en zie dat het vrouwtje op het nest zit. In het volgend uur zie ik haar regelmatig wiebelen, waarbij ze van links naar rechts schuift. Ook zie ik haar vleugelpunt hierbij trillen. Ook draait ze haar positie, dus eerst met de staart naar rechts, dan van mij af en dan naar links.

Als uit het niets is opeens de man verschenen, hoog in de mast met een kort kikikiki. Daarna vliegt hij (zonder iets in de poten, of met iets heel kleins) naar het uiteinde van de mast. Het vrouwtje komt na een minuut of 5 ook naar die plek en pakt daar een prooi, die daar kennelijk al die tijd al ligt. Zij gaat ermee naar de andere lage traverse en eet hem snel op, waarbij ze een propje laat vallen. Libel misschien? Daarna, weer zo'n 5 minuten later, een rondje op de mast en weer naar het nest,

wiebelen, verzitten. Man blijft op het plateautje aan de punt van de traverse en zit daar nog steeds als ik om 9.45 aftaai om naar mijn werk te gaan. In het nest niets zien bewegen.

11-7-2015 06.30-08.30 windstil half bewolkt, met dreigend onweer.

Vrouw net als gisteren op het nest, nu vooral met de vleugelpunten wiebelend, niet draaiend. Op 07.15 nadert man uit Hekelingen met prooi, gaat naar zijn gebruikelijke plateau en roept gedurende een paar minuten pitpitpit, vrouw komt uit nest, eet elders in de mast en weer naar nest (net als gister geen vluchtje meer na het eten). Daarna wordt de lucht te dreigend en haak ik af. Van en naar nest vliegen door vrouw is gedigifilmd, daarop is te zien dat vrouw net door de nestrand heen om zich heen kan spieken en dat ook doet nadat het mannetje met prooi kwam. Nog geen teken van uitgekomen jongen.

14-7-2015 19.45-22.00 bewolkt met dreigende motregen, wind 3

Bij aankomst zit vrouw onbeweeglijk op het nest, de staart mijn kant uit. De vleugelpunten steken schuin naar boven en vibreren op het briesje
Tot 20.50 blijft dit ongewijzigd. Man niet te zien. Om 20.50 hoor ik mannetje met wiwiwi roep, maar zie hem niet. Dan opeens vliegen beide valken op en luid kikikiki roepend om de mast heen. Het vrouwtje lijkt iets over te nemen, maar het moet iets kleins zijn, want ze peuzelt wel, maar ik kan niet onderscheiden wat het is (te klein). Vrouw lijkt niet tevreden, want begint weer luid roepend om de mast te vliegen. Man cirkelt mijn kant op en schroeft vlak boven mij omhoog. Intussen ben ik gaan staan (met de telescoop kun je dan beter volgen) en net als ik geïnstalleerd ben, begint de boomvalk in razendsnelle vlucht zijn jacht op een verre gierzwaluw. De zwaluw heeft de valk op tijd in de gaten en een levensgevaarlijk achtervolgingsspel hoog in de lucht volgt. Nogmaals verbaas ik mij over de explosieve snelheid, het stil hangen, om de as draaien en dan weer razendsnel aanvallen. De valk blijft de zwaluw achtervolgen, maar na ongeveer 8 vangpogingen moet de valk zijn prooi laten ontsnappen. Ik verwacht dat de valk nu ontspannen gaat cirkelen, maar in plaats daarvan gaat hij op volle snelheid (razendsnel staccato) recht richting Maaswijk, waar hij in mijn telescoopbeeld nog maar een stipje is. Kennelijk onvermoeibaar, hoe lang zou het dat volhouden? Lang, zo blijkt, want ergens ter hoogte van de hoogste HSM aan de Oude Maas keert hij om en stevent tot ongeveer boven vv Hekelingen in volle vaart op mij af. Intussen heeft hij nog meer hoogte gemaakt. Dan stopt hij met vleugelslagen en zet een flauwe glijvlucht in, hoog, honderden meters achtereen, waarbij het soms lijkt of hij stil hangt. Eenmaal weer boven de Kreken gekomen zet hij een gedeeltelijke baksteenvlucht in, die hij stopt om weer omhoog te golven, en dan weer omlaag, omhoog, omlaag, als trage, grote bonte specht. Dan uiteindelijk weer een baksteenvlucht op een gierzwaluw af, om achter een bomerrij te verdwenen.

Nog niet gemakkelijk, zelfs niet voor een boomvalk, om een gierzwaluw te pakken, maar veel anders vliegt er in de komkommertijd ook niet rond (veel vogels houden zich gedeisd i.v.m. rui vermoed ik). Ik wacht tot 22 uur, maar hij komt niet terug. Vrouw zit alweer op nest, onbeweeglijk, nog geen teken van jongen.

18-07-2015 06.15-11.00 wisselend bewolkt met een briesje, niet koud

Bij aankomst zie ik net het mannetje wat rondjes draaien en op jacht gaan. Ik meen op het nest de vleugelpunten van het vrouwtje te zien. Later herschikt zij zich en is bevestigd dat ze er zat. Ze zit over het algemeen bewegingloos. Rond 08.15 nadert man roepend met prooi, overduidelijk een gierzwaluw. Een prooioverdracht met weinig tumult vindt plaats in de lucht naast de hoogste traverse. Man gaan enthousiast roepend op bovenste balk van het balkje zitten. Vrouw landt op de bovenste traverse en zit daar een paar minuten met de prooi onder de poot. Wat zal ze gaan doen? Zelf eten, of ermee naar het nest vliegen om donspropjes te voeren. "Helaas", ze vliegt met prooi naar de tegenoverliggende balk en begint hem daar op te eten. Ik volg het door de telescoop en zie haar balanceren, de vleugels af en toe uitslaand en de prooi vanuit de keelholte leegtrekken. Als ze

na een minuut of 10 klaar is, vliegt ze naar de bovenkant van de balk en begint daar al fladderend de snavel langs te schuren. Daarna vliegt ze een rondje, gaat naar het nest en gaat zitten, zonder dat ik iets zie van donsjongen.

Even later vliegt man luid roepend kikikiki rond de mast en schroeft naar boven. Vrouw voegt zich even kort bij hem en gaat dan terug naar het nest. Man schroeft op en verdwijnt richting de gierzwaluwen (door de telescoop zie ik er alles bij elkaar honderden), wordt door twee van hen geëscorteerd en begint een lange glijvlucht om weer op jacht te gaan. Uit zicht rond 08.45 en niet meer teruggezien. Vrouw op nest, bewegingloos, behalve om het half uur in andere richting gaan zitten. Ik denk dat de jongen nog niet uit zijn.

20-07-2015 20.00-22.30 zonnig, windstil

Vrouw zit nog steeds op nest. In eerste instantie onbeweeglijk, later op de avond is er een fase dat ze veel wiebelt en anders gaat zitten (andere richting)

Rond 21.00 nadert man met prooi vanuit richting Spui. Roept, draait om mast, maar gaat daarna schroeven, brengt prooi van bek naar poten en peuzelt de prooivogel al vliegend zelf op. Verdwijnt dan richting bebouwing. Ik wacht tot 22.30, maar hij komt niet terug.

22-7-2015 06.30-10.15 wisselend bewolkt, wind 3 ZW

Vrouw op nest. Tino zit in het veld. Ik kan er niet komen i.v.m. te zware blubber. Ik rijd om en zit aan de Garsdijk. Rotplek, want veel verkeersgeluid.

Vrouw zit op nest, Tino ziet niets wat op jongen duidt, vertelt hij later. Man zit even in top mast, maar komt dan mijn kant op en verdwijnt op jacht. Tino zag hem eerder ook al jagen, maar geen vangst doen.

Om 20.00 komt man roepend aan met een gierzwaluw. Hij landt ermee op het uiteinde van de nesttraverse. Een halve minuut later pikt vrouwtje daar de prooi op en eet hem op de tegenoverliggende traverse helemaal op. Daarna snavel afwrijven tegen L balk, krabben en met boog terug naar nest. Man gaat bovenin het huisje zitten. Schroeft om 10.15 hoog op en verdwijnt nog steeds hoog richting Beerenplaat.

23-7-2-15 20.00-22.30 wisselend bewolkt, windstil, zwoel

Vrouw op nest, draait in het begin erg veel. 20.10 man met prooi, overdracht volgt. Vrouw eet prooi zelf op op traverse. Vliegt dan richting villa en verdwijnt uit zicht. Komt na minuut of 10 terug en gaat naar nest. Man zit tijdje in top van de mast om zich heen te spieden, verdwijnt rond 20.30 naar de bebouwing en ik zie hem de rest van de avond niet terug. De boer komt met enorme sproei-installatie. Windstil, dus goed sproeiweer. Komt recht op mij af wat mij de eerste lift ooit in een tractor oplevert richting fiets. Daarna vanaf een pad onder het prachtige licht van de ondergaande zon nog gekeken naar de onbeweeglijk boven de balk uitstekende vleugelpunten van vrouwtje. Geen teken van jongen. Dat wordt spannend/ want gaat het nog wel gebeuren?

26-07-2015 07.30-12.20 wind zuid west 4 half bewolkt, fris na het noodweer van gisteren

Bij aankomst zit vrouw op het nest en man niet aanwezig. De komt rond 08.30 roepen aangevlogen en landt op het plateautje aan het eind van de nestbalk. Zit daar een tijd te "piet pieten". Vliegt dan weg. Vervolgens gebeurt er urenlang niets. Vrouw zit op nest, draait af en toe, nog steeds geen teken van jongen. Om 11.45 ben ik even afgeleid geweest en blijkt man stil in de mast te zitten. Vreemd genoeg vliegt hij op en landt vlak naast het nest waar vrouw bewegingloos zit. Hij kijkt wat, is verder stil en vliegt na een minuut op tien op om een paar meter verderop uit het zicht op een horizontale L-balk te gaan zitten.

In theorie kan het nog, dat de jongen uitkomen, maar later dan eind juli is in mijn boeken niet beschreven...

30-7-2015 20.30-22.30

En weer een dag zonder jongen ondanks turen en turen. Vrouw zit dit keer wel erg hoog op het nest. Ik zie haar hele kont en de staart steekt recht omhoog, alsof ze toch ergens op zit dat groter of kwetsbaarder is dan eieren. Er gebeurt verder niets. Man komt om 21.30 terug zonder prooi en zit een tijdje in het huisje om zich heen te loeren. Dan ineens vliegt hij op, maar een paar felle draaien en grijpt een insect dat op ongeveer 5 meter boven hem vloog. Wat een feilloze precisie weer!

31-7-2015 12.00-18.00 half bewolkt, ongeveer 20 graden en weinig wind

Ik heb een vrije dag en besluit eens een zit overdag te doen om te toetsen of ze inderdaad niet actief zijn. Het blijkt te kloppen. Althans rond het nest, want het mannetje is twee keer drie uur afwezig. Komt alleen om 15.00 even terug, zonder prooi, zit een klein uur en gaat dan op de wieken (schroeven, dan een hele lange vlakke, maar razendsnelle glijvlucht, waarin slechts 1 keer aan het begin een insect gepakt wordt, verdwijnt dan boven Hekelingen, waar in steile pendelvluchten wordt gejaagd (mega-snel). Ik kan niet onderscheiden of het raak is, maar de valk komt de uren nadien ook niet meer terug.

Nee, geen teken van jongen. Vrouw zit nu weer dieper in het nest. Plukt af en toe aan iets, herschikt takjes en draait over de 6 uur die ik geweest ben twee keer 360 graden. Op Facebook zie ik Hanneke Sevink op 24-7-2015 met drie forse boomvalkjongen op de foto (die dus ongeveer in de eerste week van juli al geboren waren). Dat stemt niet optimistisch over het broedsucces van mijn valken...

3-8-2015 20.00-22.00 zonnig en windstil na een hete dag.

Vrouw op nest. 20.15 man komt vanaf Spui en draagt in de lucht prooi over (zwaluwsoort). Vrouw gaat op tegenoverliggende traverse zitten en eet de prooi helemaal zelf op. Dons en veren dwarrelen op het briesje naar beneden. Man vliegt na 10 minuten geagiteerd op, pakt een insect en schroeft op, deels hoog boven mijn hoofd en gaat dan bovenin de mast zitten. Na een kwartier verdwijnt hij richting bebouwing. Vrouw vliegt na het eten een paar rondjes om de mast en strijkt dan weer neer op het nest. Staat er een tijdje op en gaat dan in broedhouding zitten en blijft zo. Geen teken van jongen.

6-8-2015 20.00-21.30 zonnig maar harde wind uit Noord west.

Bij de mast zie ik vrouw en man beide op een traverse zitten. Ze vliegen een paar keer samen, dan jachtvlucht man richting Spijkenisse en vrouw richting Hekelingen. Het nest intensief begluurd, maar geen enkel teken van leven. Ik denk dat de bevestiging er nu is: een mislukt broedsel.

Locatie 2, OB

Geïnvesteerde tijd, geschat 20 uur

Broedresultaat: ten minste een, waarschijnlijk (maar mogelijk ook een afdwaler van bijvoorbeeld Hoogvliet vandaan).

April 2015 koud nesten zoeken.

Een kraaiennest op de hoek, net als verleden jaar tegenover het huisje.

Een nest boom 9 naast de hoofdboort, rechts

Een nest boom 4 wegzijde rugbyveld.

Nog wat sprietjes van het oude nest.

Nu nog boomvalken,

7-5-2015 en 08-05-2015 nog geen teken; ook in de weken daarna nog regelmatig steeds tussen 1 en 2 uur ter plaatse maar geen teken van boomvalken.

3-8-2015 **16.00-16.45** warm en windstil

Niets te horen of te zien. Bij het weggaan een enkel piepje, te weinig om zeker boomvalk te kunnen zijn, van bij de achterste rij populieren, tegen het paintballterrein aan.

30-8-2015 **20.00** Tino ziet bij Spark een boomvalk rondjes draaien. Kwam uit richting brug, deed verder niets wat op broedgeval zou kunnen duiden.

08-09-2015 **21.30** Tino hoort er een roepen in de avondschemering. De eerste concrete aanduiding dat er toch echt een broedgeval zit, ergens.

15-09-2015 **16.15**

onder het motto 'geef nooit op' en met dank aan de ogen (en vooral oren) van Tino, heb ik toch maar weer wat tijd doorgebracht in de buurt van Oostbroek. Met een heuglijke ontdekking van tenminste 1 jonge boomvalk. Het is mij een raadsel waar ze gebroed hebben, waarschijnlijk bij SC Botlek, want daar zat het dier nu op een lichtmast. Jammer, want daar heb ik geen toegang toe en het is te laat om dat dit jaar nog te regelen. Helaas ben ik ook griepigerig en moet ik het rustig aan doen om tenminste op vakantie te kunnen gaan, volgende week dus zal ik er niet veel energie meer in kunnen steken om uit te vinden of er nog meer kuikengespuis rondhangt.

Hoe dan ook, een opsteker aan het eind van het boomvalkenjaar, hoewel ik er ook danig van baal dat ze zich zo goed aan mijn waarneming hebben weten te onttrekken.

PS. In verband met zware griep de vakantie moeten annuleren.

Locatie 3 RB

Geïnvesteerde tijd 30 uur

Broedresultaat: 3

27-7-2015 Ik krijg een melding dat er een overvliegende boomvalk waargenomen is. Mijn interesse is gewekt, want hoewel er het hele jaar geen enkele melding uit die hoek gekomen is, laten de in de jaren verzamelde meldingen van de VWG Voorne zien dat de locatie in het verleden garant stond voor veel waarnemingen. Mogelijk toch een bekend territorium. Ik heb eerder geen tijd, maar

op 5-8-2015 rijd ik samen met Tino naar de locatie. Tijdens het lopen langs de bosjes en het water, lijkt ik er een te zien vliegen richting industrie. Maar te kort om zeker te zijn. Bij een populierenperceeltje ineens alarmroep van een vrouwtje uit boom 4 vanaf het hek. Nog een paar keer horen wij geroep, maar wij zien geen valken. Maar ik weet genoeg: een broedgeval.

8-8-2015 Ik verblijf de hele dag op de locatie, want ik heb wat in te halen dit jaar. Het kost mij de hele ochtend om een nest te vinden, maar zie het uiteindelijk bijna helemaal bovenin, vrijwel volledig aan het zicht ontnomen door de kruin van een andere populier die scheef gewaaid in de nestboom kruin hangt. Ondanks goed en langdurig turen, zie ik slecht een enkele glimp van iets wat op een jonge boomvalk lijkt en mijn hart maakt een sprong van vreugde. Intussen ben ik getuige van een paar prooioverdrachten boven het water.

19-08-2015 een vrij lang intermezzo, onder andere van een weekendje kamperen bij Kampina, in de hoop daar nog wat boomvalken te spotten. Mijn investering loont, want al snel zie ik twee uitgevlogen takkelingen en geniet ik de hele dag van prooioverdrachten.

22-8-2015 6 uur ter plaatse

Een topdag, want er zijn nu drie uitgevlogen takkelingen te zien en deze dag en de volgende ben ik getuige van een enorme hoeveelheid actie: speelvluchten, prooioverdrachten vogels en de laatste dagen (25-8/ 2-9) van insecten. Op 2-9-2015 zijn de jongen al zo behendig, dat de twee oudste zelf insecten vangen. De kleinste, een man, naar ik denk te kunnen opmaken uit het staartpatroon, wordt nog veel door de ouders gevoerd, maar ook door de andere jongen, die regelmatig een libel in de

lucht aan het kleinste jong overdragen. De jongen zijn knus en zitten regelmatig bij elkaar in dezelfde kruin, vaak ook op dezelfde tak. Het jongetje zit vaak iets meer alleen, maar toch in de buurt van de andere twee. Het jagen vindt aan de overzijde van het water plaats. Weliswaar honderden meters ver, maar door de kijker is de libellenjacht goed te volgen. "fijn" om te weten en ik vraag met af of Vlaardingenaren niet tevergeefs naar een nest hebben gezocht, terwijl het helemaal aan de andere kant van de Waterweg lag. Wat ook aantoont dat losse en regelmatige waarnemingen bij de Beninger slikken bijvoorbeeld niets zeggen over een broedgeval ,omdat het nest gemakkelijk aan de overzijde van het Haringvliet en Spui bij de Korendijkse Slikken of Flakkee kan zitten. Verder heb ik op 26-8 en later nog eens, een bijzonder geluid van het mannetje gehoord, tijdens en na zijn gebruikelijke pit pit, roept hij ook een soort twierrrrt twierrrrt. Ik maak foto's bij de vleet en ben blij dat het jaar toch nog met een piek eindigt.